

پاسخ فعالیت های درس ۷

صفحه ۸۳

تصاویر زیر فعالیتهای اقتصادی را در نواحی مختلف جهان نشان می دهد.

۱- هر تصویر کدام عنصر تعریف اقتصاد را که در متن بالا گفته شده است، نشان می دهد؟

صنعت (فعالیت های نوع اول)

کشاورزی (فعالیت های نوع اول) (دوم)

خدمات (فعالیت های نوع سوم)

(نوع سوم)

صنعت (فعالیت های نوع دوم)

خدمات (فعالیت های نوع سوم)

فعالیت های نوع چهارم

۲- با توجه به پیشنهادسته هایتان، فعالیتهای اقتصادی را که در تصاویر زیر می بینید، به چند گروه یا بخش طبقه بندی کنید.

فعالیت هارا می توان به ۴ گروه تقسیم کرد:

۱- فعالیتهای نوع اول (کشاورزی)

۲- فعالیت های نوع دوم (صنعت)

۳- فعالیتهای نوع سوم (خدمات)

۴- فعالیتهای نوع چهارم

۳- الف) آیا همواره هر جامعه دارای یک نظام اقتصادی است؟ چرا؟

نظام های اقتصادی جوامع یکی نیست و در حال تغییر است به دلیل افزایش نیازهای جوامع

ب) چرا شکل گیری نظام اقتصادی در جوامع، همواره به رابطه انسان و محیط طبیعی وابسته است؟

شکل گیری نظام های اقتصادی در خلاء انجام نمی شود بلکه در سطح زمین درجایی که انسان و طبیعت باهم در ارتباط هستند به وجود می آید.

پ) آیا ممکن است در آینده، انسان از وابستگی به محیط طبیعی بی نیاز شود؟

انسان در هیچ زمان و دوره ای از فضاهای جغرافیایی و طبیعت نمی تواند بی نیاز شود. انسان بخشی از طبیعت است و وابسته شدیدی به طبیعت دارد و خواهد داشت. درحقیقت به دلیل افزایش نیازهای روزافزون انسان وابستگی انسان به طبیعت هر روز زیاد ترمی شود و در اثر افزایش نیازهای انسان، تخریب محیط بیشتر انجام می شود.

صفحه ۸۶

۱- در هر یک از تصاویر بالا کدام نوع کشاورزی معیشتی نشان داده شده است؟ با استفاده از اطلاعات جدول صفحه قبل پاسخ دهید.

تراس‌بندی مزارع برنج در آسیای موسمی روی دامنه‌های ملایم، و مزارع کم‌وسعت اما پرمحصول، مانند مزارع برنج فیلیپین، تایلند و ...

کشت برنج آبی (عراقی)

در نواحی سرد و خشک آسیا، دره‌های رودها در جنوب غربی آسیا و قسمتی از اروپا، کشت غلات، ارزن، لوبیا، سیب زمینی و ... توسط خانوار روستایی و پرورش گاو و گوسفند

کشت غله روستایی و دامداری

چرای شبانی و کوچ افراد و دام‌ها به منظور یافتن آب و علوفه در استپ‌ها؛ مانند بخش‌هایی از عربستان، ایران، آسیای مرکزی و جنوب غربی آسیا، ساوانا و ...

گله‌داری شبانی

قطع درختان و سوزاندن پوشش گیاهی در نواحی استوایی توسط ساکنان بومی و کشت محصولات چوب‌درخت و بره‌کوبی پس از ضعیف شدن آن و به جست‌وجوی زمین دیگر رفتن (بسوزان و برو)

کشت نوبتی (کوچنده)

در ارتفاعات یا دره‌ها یا جلگه‌های رودخانه‌ای مناطق استوایی مانند ارتفاعات مکزیک و آند، استفاده از وسایل ابتدایی، کشت ذرت و سیب زمینی و گندم و پرورش لاما* و گوسفند

زراعت بدوی ساکن

۲- به نظر شما، آیا امروزه فراهم کردن مواد غذایی مانند میوه و سبزیجات، گوشت قرمز، مرغ، تخم مرغ و لبنیات برای ساکنان شهرها از طریق کشاورزی معیشتی (غیر تجاری) در روستاها امکان پذیر است؟ درباره چند نمونه از محصولات کشاورزی و دامی که روزانه مصرف می کنید، پرس و جو کنید. این محصولات در کدام نوع کشاورزی تولید شده و به دست شما رسیده اند؟

روستاها نمی توانند به تنهایی مواد غذایی شهرها را تامین کنند علت آن افزایش بی رویه جمعیت شهرها می باشد و افزایش نیاز شهرهای بزرگ به مواد غذایی بیشتر و روستاها با کشاورزی از طریق غیرتجاری توان تامین نیازهای روزافزون شهرهای پرجمعیت را ندارند.

۳- یک مورد از محاسن و معایب هریک از انواع کشاورزی معیشتی و تجاری را بیان کنید.

معایب	محاسن	نوع شیوه کشت
وجود خطرهای زیاد برای دام ها و شبان ها در مسیر کوچ	تامین گوشت و لبنیات	گله داری شبانی

تخریب جنگل ها	تامین محصولات غذایی ساکنان جاشیه جنگل	کشت نوبتی (کوچنده)
مصرف زیاد آب	تامین غذای میلیاردها نفر در جهان از جمله چین و هند	کشت برنج آبی (غرقابی)
کم بودن میزان تولید محصول	تامین انواع محصولات زراعی مورد نیاز مردم در روستا	کشت غله روستایی و دامداری
استفاده از وسایل ابتدایی و کم بودن تولید محصول	تامین مواد غذایی مردمان ساکنان نواحی استوایی	زراعت بدوی ساکن
تخریب شدید محیط زیست	تولید زیاد محصول کشاورزی	کشت غله تجاری
تخریب شدید محیط زیست	تولید زیاد محصولات دامی	دامداری تجاری
تخریب شدید محیط زیست	تولید بسیار زیاد محصول کشاورزی و صادرات آن به اغلب کشورهای جهان	پلانتیشن
تخریب شدید محیط زیست	تولید زیاد محصولات باغی مانند زیتون	باغداری تجاری
تخریب شدید محیط زیست	تولید زیاد محصول کشاورزی	کشاورزی مدیترانه ای
تخریب شدید محیط زیست	تولید زیاد محصولات دامی	گله داری مزرعه ای

۴- فعالیت های بخش کشاورزی علاوه بر تأمین مواد غذایی، نیازهای بخش صنعت را نیز برطرف می کند. دست کم سه محصول کشاورزی مرتبط با بخش صنعت را نام ببرید؛ مثال: ابریشم.

۱- شیر و محصولات لبنی ماده اولیه برای صنایع غذایی است.

۲-دانه های روغنی مانند سویا ماده اولیه برای صنایع تولید روغن های خوراکی است.

۳-پنبه ماده اولیه برای صنایع ریسندگی و بافندگی است.

فعالیت صفحه ۹۰

نمودارها و جدول ها را مطالعه کنید و به پرسشها پاسخ دهید.

۱- با توجه به جداول تولید کنندگان برنج و گندم، بین قاره های تولید کننده این دو محصول چه تفاوتی وجود دارد؟ با استفاده از داده های جدول ها توضیح دهید.

تولید کنندگان عمده برنج جهان (۲۰۱۳-۲۰۱۲ میلادی)

ردیف	کشور	میزان تولید (میلیون تن)
۱	چین	۲۰۲
۲	هند	۱۵۵
۳	اندونزی	۶۵
۴	بنگلادش	۵۰
۵	ویتنام	۴۲
۶	تایلند	۳۴
۷	برمه	۳۲
۸	فیلیپین	۱۶
۹	برزیل	۱۳/۵
۱۰	پاکستان	۹/۲
۱۱	کامبوج	۸/۸
۱۲	ژاپن	۸/۴

تولید کنندگان و مصرف کنندگان مهم گندم جهان (۲۰۱۳-۲۰۱۴ میلادی، گزار

ردیف	کشور	تولید گندم (میلیون تن)	مصرف گندم (میلیون تن)
۱	چین	۱۲۲	۱۲۳
۲	هند	۹۴	۹۳
۳	امریکا	۵۸	۲۴
۴	روسیه	۵۲	۳۵
۵	فرانسه	۳۹	۱۸
۶	کانادا	۳۸	۱۸
۷	آلمان	۲۵	۱۵
۸	پاکستان	۲۴	۲۳
۹	استرالیا	۲۳	۶
۱۰	اکراین	۲۳	۱۱

۱- از نظر پراکندگی جغرافیایی برنج بیشتر در جنوب، جنوب شرق و شرق آسیا تولید می شود ولی گندم در بیشتر کشورهای تولید می شود.

۲- کدام کشورها هم در تولید گندم و هم برنج رتبه اول و دوم جهان را به خود اختصاص داده اند؟

۳- با آنکه چین بزرگترین تولید کننده گندم جهان است، در نمودار صادرکنندگان این غله دیده نمی شود؛ چرا؟

کشورهای چین و هند بیشتر محصولات تولیدگندم خود را به دلیل جمعیت بسیار زیاد مصرف می کنند.

۴- با استفاده از داده های نمودارها، صادرات کدام غله در جهان بیشتر است؟ چرا؟

گندم بیشتر است. اساساً مهم ترین غله در دنیا گندم می باشد زیرا در اغلب کشورها قابل کشت می باشد و مهم ترین محصول غذایی کشورها محسوب می شود.

۵- میزان تولید و صدور برنج و گندم را در رتبه های اول و آخر جداول و نمودارها مقایسه کنید. چه نتیجه ای می گیرید؟

- کشورهای چین و هند در تولید دوم محصول گندم و برنج رتبه اول و دوم را در جهان دارا هستند.

- به استثنای کشورهای چین و هند و پاکستان، کشورهایی که تولید کند برنج هستند، تولید کننده گندم نمی باشند.

۶- وضعیت ایران را از نظر تولید گندم در جهان چگونه ارزیابی می کنید؟

ایران یکی از کشورهای تولید کننده گندم در جهان به حساب می آید ولی کشورها هنوز بخشی از گندم مورد نیاز را وارد می کند.

۷- الف) به نظر شما، چرا مردم کشور ما مصرف برنج ایرانی را به برنج های وارداتی ترجیح می دهند؟

کیفیت برنج ایرانی از نظریخت ، مزه ، بوی خوش و سالم بودن خیلی بهتر از برنج های وارداتی می باشد.

(ب) چند گونه معروف برنج ایرانی را نام ببرید .

برنج طارم و برنج دم سیاه و...

(پ) ایران از وارد کنندگان عمده برنج است. برای افزایش تولید برنج در کشور و کاهش واردات آن چه می توان کرد ؟

امکان کشت برنج در ایران در آینده کم خواه شد به دلیل مشکل کمبود آب و خشکسالی. اساسا کشت برنج در نواحی داخلی کشور کاردرستی نیست. این محصول آب زیادی مصرف می کند و نباید در داخل فلات ایران توسعه کشت برنج داشتخ باشیم. در مناطق شمالی کشور با برنامه ریزی های درست می توان میزان تولید برنج را افزایش دادو...

فعالیت صفحه ۹۳

— بخشی از کتاب «صدسال تنهایی» اثر گابریل گارسامارکز، نویسنده مشهور امریکای لاتین، به موضوع بهره کشی یک شرکت چندملیتی امریکایی که در کلمبیا و سایر کشورهای امریکای لاتین فعالیت میکرد، پرداخته است. گزیده متن کتاب را بخوانید و برداشت خود را از آن توضیح دهید.

به موضوع رابطه شرکت چند ملیتی با مردم و با حکومت کشور میزبان توجه کنید.
شرت موز یکی از شرکت های چند ملیتی است که آقای براوان مدیر آن بود و به کارگران شرکت موز ستم های زیادی می کرد از جمله دان کوپن به جای دستمزد به کارگران و....

۲— برخی معتقدند که بیشتر محصولاتی که در مزارع تک محصولی و خاص تولید و به کشورهای مختلف صادر می‌شوند، عمدتاً غیر ضروری و لوکس هستند و می‌توان به جای آنها محصولات غذایی ضروری پرورش داد. نظر شما در این باره چیست؟

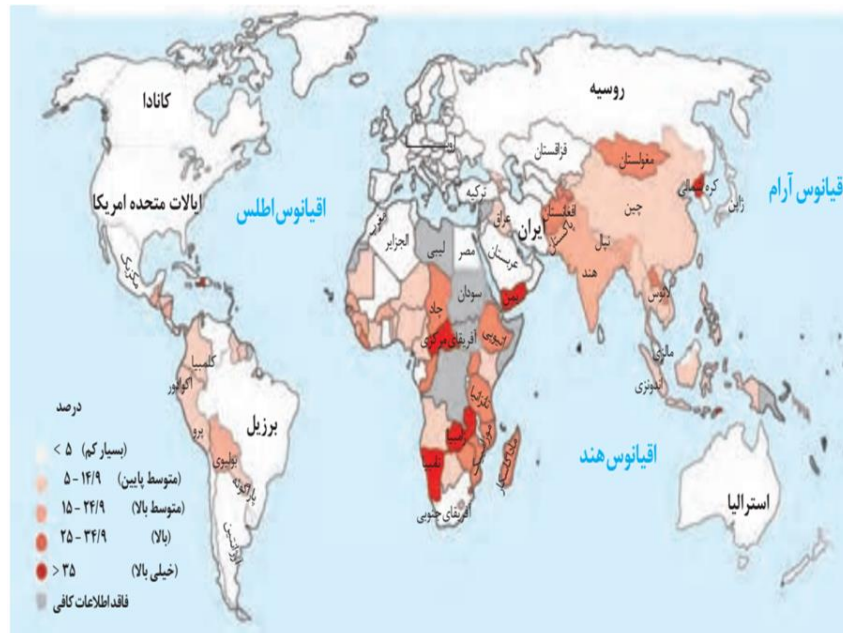
شرکت‌های چند ملیتی تولید محصولاتی را به عهده می‌گیرند که برایشان درآمد و سود زیادی داشته باشد و ما که در یک کشور در حال توسعه هستیم نمی‌توانیم نظری بدهیم....

۳— تعدادی از محصولات استوایی، مانند موز و آناناس را که در بازار وجود دارد شناسایی کنید. نام کشور تولید کننده این محصولات را روی برجسب آن‌ها بیابید. درباره شرکت چند ملیتی تولید کننده آنها اطلاعاتی از اینترنت گرد آوری کنید و نتیجه را در کلاس گزارش دهید. گزارشی تهیه کنید و در کلاس ارائه کنید.

فعالیت صفحه ۹۴

۱— با هم فکری با دوستانتان، راه حل‌های پیشنهادی اعم از راه حل‌های بنیادی و راه حل‌های موقت و فوری خود را برای حل بحران گرسنگی جهان روی یک برگه کاغذ فهرست کنید. سپس پیشنهادهای تان را در کلاس مطرح و نقد کنید. باهم فکری با دوستانتان این فعالیت را انجام دهید.

۲— با توجه به نقشه و راهنمای آن، کشورها را از نظر سوء تغذیه مقایسه و نقشه را تفسیر کنید.

بیشتر کشورهای که دچار سوء تغذیه می باشند در قاره افریقا قرار دارند مانند آفریقای مرکزی و زامبیا و نامیبیا. در جنوب شبه جزیره عربستان به دلیل وقوع جنگ داخلی مشکل سوء تغذیه به وجود آمده است و...

۳- روز جهانی غذا (۱۶ اکتبر، ۲۴ مهرماه) را در تقویم پیدا کنید. تحقیق کنید چرا این روز را چنین نام گذاری کرده اند.

روز جهانی غذا سالروزی مقارن شانزدهم اکتبر است که به افتخار تاسیس سازمان فائو در سال ۱۹۴۵ نامگذاری شده و در سراسر جهان گرامی داشته می شود. این روز توسط بسیاری از سازمان مرتبط با امنیت غذایی، از جمله برنامه جهانی غذا و صندوق بین المللی توسعه کشاورزی نیز جشن گرفته می شود.

۴- درباره وضعیت گرسنگی و مرگ و میر کودکان در یمن، اطلاعاتی از اینترنت گردآوری و در کلاس بیان کنید. وظیفه ما در این زمینه چیست؟ توضیح دهید.
در اینترنت جست و جو کنید و در کلاس ارائه کنید و...

فعالیت صفحه ۹۸

۱- الف) در محل زندگی خود، چند نمونه از کالاهای خدماتی را که محصول صنایع پیشرفته و نوهستند، شناسایی کنید و نام بپساید.

ب) ویژگی های صنایع پیشرفته را بیان کنید.

تعریف صنایع پیشرفته: صنایع دارای فناوری پیچیده در بسترهای محصول، فرآیند و ماشین آلات که دانش فنی، نوآوری، خلاقیت، تحقیق و توسعه و نیروی انسانی متخصص سهم قابل توجهی در ایجاد و توسعه آن دارد. ارزش افزوده بالا و نرخ سریع تغییرات فناوری از ویژگی های بارز آن می باشد.

۱- فناوری های زیستی (غذایی، کشاورزی دامی و گیاهی، صنعتی محیط زیست، زیست فناوری مولکولی

۲- فناوری نانو (محصولات و مواد)

۳- اپتیک، فوتونیک (مواد، قطعات و سامانه ها)

- ۴- الکترونیک، کنترل و سخت-افزار های رایانه ای
- ۵- فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم افزارهای کامپیوتری
- ۶- تجهیزات پیشرفته ساخت، تولید و آزمایشگاهی
- ۷- داروهای پیشرفته
- ۸- وسایل، ملزومات و تجهیزات پزشکی
- ۹- هوافضا (پرنده-ها، ماهواره-ها، موشک-ها)
- ۱۰- انرژی-های نو (تجدیدپذیر)

۲- پرس و جو کنید:

مهم ترین فعالیت هایی که در پارک های

علم و فناوری ایران صورت می گیرد، کدام اند؟ شرایط ورود پژوهشگران جوان به این پارک ها چیست و چگونه می توانند در آنجا فعالیت کنند؟

خدمات عمومی: اسکان، دسترسی به تلفن و دورنگار، کارپردازی و خدمات دبیرخانه ای، امکان استفاده از اتاق های کنفرانس، تجهیزات دیداری و شنیداری و سرویس رفت و آمد.

خدمات اطلاع رسانی: کتابخانه، اینترنت، مراکز اطلاع رسانی و نرم افزارهای مهندسی خدمات مشاوره ای و آموزشی: مشاوره های مدیریتی، مالی و بازرگانی، خدمات حسابداری و حقوقی، برگزاری سمینار و یا دوره های آموزشی مورد نیاز برای شرکت های نوپا. خدمات فنی و تخصصی: ارائه خدمات فنی مهندسی، استفاده از امکانات آزمایشگاهی و کارگاهی نظیر آزمایشگاه صنایع غذایی، بیوتکنولوژی، شیمی، مواد و سرامیک، برق و الکترونیک، مکانیک، کارگاه ماشین ابزار و پایلوت های تولید محدود.

خدمات مالی و اعتباری: تسهیل امکان استفاده از اعتبارات خدماتی و تحقیقاتی، شناسایی منابع مالی و جذب سرمایه گذاران، تسهیل در جذب اعتبارات مصوب طرح ها و پروژه های تحقیقاتی.

ثبت اختراعات: در پارک‌ها و شهرک‌های علمی و فناوری این امکان به سادگی فراهم است که حاصل ابداعات و نوآوری‌های پژوهشگران به نام خود آنان ثبت و حقوق آنان محفوظ بماند.

و...

۳- در صورتی که در شهر یا منطقه

محل زندگی تان پارک علم و فناوری وجود دارد، به همراه معلم خود از آن بازدید کنید و مشاهدات

خود را به صورت گزارشی کوتاه بنویسید.

گزارش را از محل زندگی تان تهیه و در کلاس ارائه کنید.

مهارت‌های جغرافیایی

تولید نقشه موضوعی

طرح نقشه (نقشه گنگ) کشورهای جهان را از ضمیمه آخر کتاب کپی بگیرید و با راهنمایی معلم و استفاده از اطلاعات جدول صفحه ۸۹ نقشه کشورهای عمده تولید کننده برنج آسیارا تهیه و رنگ آمیزی کنید. میزان تولید در تابه کشورها را از زیاد به کم، بابه کاربردن طیفی از رنگ‌ها و طراحی راهنمای مناسب نمایش دهید.

ردیف	کشور	میزان تولید (میلیون تن)
۱	چین	۲۰۲
۲	هند	۱۵۵
۳	اندونزی	۶۵
۴	بنگلادش	۵۰
۵	ویتنام	۴۲
۶	تایلند	۳۴
۷	برمه	۳۲
۸	فیلیپین	۱۶
۹	برزیل	۱۳/۵
۱۰	پاکستان	۹/۲
۱۱	کامبوج	۸/۸
۱۲	ژاپن	۸/۴

